

Vaatimus asiavirheen korjaamisesta

KH 22.01.2024 § 31
565/10.02.02/2022

Valmistelija

Hallintojohtaja Elina Amnell-Holzhäuser

Kaupunginhallitukselle on osoitettu kirjelmä, jossa vaaditaan Valkon kaavaan liittyvissä asioissa noudatettujen päätösten korjaamista hallintolain 50. §:n mukaisesti sillä perusteella, että vaatimuksen tekijän mielestä päätöksenteko on tapahtunut kaupungin hallintosäännön vastaisesti.

Kirjelmä esitetään kokonaisuudessaan oheismateriaalina.

Hallintolain 50. §: Viranomainen voi poistaa virheellisen päätöksensä ja ratkaista asian uudelleen, jos: 1) päätös perustuu selvästi virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen, 2) päätös perustuu ilmeisen väärään lain soveltamiseen, 3) päätöstä tehtäessä on tapahtunut menettelyvirhe, tai 4) asiaan on tullut sellaista uutta selvitystä, joka voi olennaisesti vaikuttaa päätökseen. Päätös voidaan korjata 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitetussa tilanteessa asianosaisen eduksi tai vahingoksi. Päätöksen korjaaminen asianosaisen vahingoksi edellyttää, että asianosainen suostuu päätöksen korjaamiseen. Asianosaisen suostumusta ei kuitenkaan tarvita, jos virhe on ilmeinen ja se on aiheutunut asianosaisen omasta menettelystä. Päätös voidaan korjata 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetussa tilanteessa ainoastaan asianosaisen eduksi.

52. §: Viranomainen käsittelee korjaamisasian omasta aloitteestaan tai asianosaisen vaatimuksesta. Aloite on tehtävä tai vaatimus virheen korjaamiseksi on esitettävä viiden vuoden kuluessa päätöksen tekemisestä. Asiavirheen korjaaminen edellyttää, että asia käsitellään uudelleen ja asiassa annetaan uusi päätös. Kirjoitusvirhe korjataan korvaamalla virheen sisältävä toimituskirja korjatulla toimituskirjalla. Asianosaiselle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi ennen kirjoitusvirheen korjaamista, jollei se ole tarpeetonta. Asia- tai kirjoitusvirheen korjaamisesta on tehtävä merkintä alkuperäisen päätöksen taltiokappaleeseen tai viranomaisen käytössä olevaan tietojärjestelmään. Uusi tai korjattu toimituskirja on annettava asianosaiselle maksutta.

Hallintolain korjaamismenettely on 52. §:n ja lain esitöiden perusteella joko viranomais- tai asianosaislähtöinen menettely. Korjaamisasia ei voi tulla vireille muiden aloitteesta, mutta viranomaisella on mahdollisuus ryhtyä menettelyyn ulkopuolisen ilmoituksesta. Näissä tilanteissa asian vireilletulo tulkitaan kuitenkin viranomaisaloitteiseksi.

Hallintolain 11. §:n mukaan hallintoasiassa asianosainen on se, jonka oikeutta, etua tai velvollisuutta asia koskee. Asianosainen on siten esimerkiksi se, jolle on päätöksellä myönnetty jokin oikeus tai etuus tai asetettu jokin velvollisuus, rajoitus tai kielto. Asianosainen on myös se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa, mutta johon päätös ei ole nimenomaisesti kohdistettu.

Kirjelmän mukaan vireillepanijan asema perustuu kunnan jäsenyyteen, joka kirjelmässä tulkitaan asianosaisuudeksi asiassa. Vaikka kaavoitusta koskevissa asioissa esimerkiksi muutoksenhakuoikeus on asianosaisten lisäksi kunnan jäsenillä, eivät kunnan jäsenet ole hallintolaissa tarkoitettulla

tavalla asianosaisia kaavoitusasioissa pelkästään kunnan jäsenyyden perusteella.

Kirjelmän vireillepanija on tulkittavissa hallintolain sääntelyn perusteella muuksi tahoksi kuin asianosaiseksi.

Viranomaisaloitteisesti todetaan kuitenkin seuraavaa kirjelmässä esitettyihin asioihin kohdittain:

Asia 1

Kirjelmässä esitetään, että kaupunginjohtaja ei ole noudattanut hallintosäännön 44. §:n määräystä käyttäessään 7.6.2023 otto-oikeutta elinkeino- ja infrastruktuurilautakunnan päätökseen 25.5.2023, § 90, eikä siten kaupunginhallituksellakaan ole ollut oikeutta tehdä päätöstä 26.6.2023, § 198, muuttaa mainitun lautakunnan kyseistä päätöstä.

Kirjelmässä viitatus hallintosäännön 44. § koskee ottokelpoisen päätöksen ilmoittamista kaupungin viranomaisen ja viranhaltijan toimesta kaupunginhallitukselle tai lautakunnalle. Sen 1. mom. mukaan kaupungin viranomaisen ja viranhaltijan on ilmoitettava kaupunginhallitukselle ja lautakunnalle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista kaupunginhallitus tai lautakunta on päättänyt, ettei se käytä otto-oikeuttaan. Ilmoitus on tehtävä neljän päivän kuluessa pöytäkirjan tarkastamisesta. Jos pöytäkirjaa ei tarkasteta, määräaika lasketaan pöytäkirjan allekirjoittamisesta. Ilmoitus tehdään sähköisesti kaupunginhallituksen ja lautakunnan puheenjohtajalle ja esittelijälle. Vuosilomien ynnä muiden virka- tai työvapaita koskevista henkilöstöpäätöksistä ei tarvitse ilmoittaa kaupunginhallitukselle eikä lautakunnille. Päätökset niissä asioissa, joista ei tarvitse ilmoittaa, voidaan otto-oikeuden estämättä panna täytäntöön, jollei yksittäistapauksessa ole ilmoitettu asian ottamisesta kaupunginhallituksen tai lautakunnan käsiteltäväksi.

Edellä mainittu säännös koskee sitä, että ottokelpoinen päätös tulee ilmoittaa otto-oikeusviranomaiselle mainitun määräajan, 4 päivää, kuluessa. Tämä mahdollistaa sen, että otto-oikeusviranomainen voi harkita sen, käyttääkö se otto-oikeutta vai ei. Päätös otto-oikeuden käyttämisestä tulee tehdä oikaisuvaatimusajan kuluessa. Päätös ilmoitetaan sähköisesti otto-oikeusviranomaisen puheenjohtajalle ja esittelijälle. Siten lautakunnan, kuten esimerkiksi elinkeino- ja infrastruktuurilautakunnan, tehdessä päätöksen tulee päätöspöytäkirja kaupungin hallintosäännön mukaan toimittaa tiedoksi kaupunginhallitukselle em. määräajan kuluessa. Ilmoitus tehdään sähköisesti kaupunginjohtajalle, joka on kaupunginhallituksen esittelijä, sekä kaupunginhallituksen puheenjohtajalle. Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunnan päätöspöytäkirja (25.5.2023, § 90) on tarkastettu 1.6.2023, jonka jälkeen se on toimitettu tiedoksi kaupunginjohtajalle ja kansliaan.

Kuntalain 92. § koskee muun ohella otto-oikeuden käyttämistä kaupunginjohtajan toimesta. Sen mukaan kunnanjohtaja voi ottaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi asian, joka on kuntalain nojalla siirretty kunnanhallituksen alaisen viranomaisen tai kunnanhallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen.

Otto-oikeutta on käytettävä oikaisuvaatimusajan sisällä, eli päätös siitä, käytetäänkö otto-oikeutta, tulee tehdä 14 päivän kuluessa päätöksenteosta. Päätös katsotaan syntyvän silloin kuin pöytäkirja tarkastetaan.

Kaupunginjohtaja on tehnyt päätöksen otto-oikeuden käyttämisestä 7.6.2023, joten otto-oikeuden käyttämisessä ei ole tapahtunut näiltä osin menettelyvirhettä.

Asia 2

Kirjelmässä esitetään, että kaupunginhallituksella ei ole ollut oikeutta tehdä päätöstä 26.6.2023, § 198, siitä syystä, että kaupunginhallitus on kokouksessaan 5.6.2023, § 175, päättänyt, ettei se käytä otto-oikeutta päätöksessä mainittuihin päätöspöytäkirjoihin, joihin sisältyy elinkeino- ja infrastruktuurilautakunnan päätös 25.5.2023, § 90.

Kaupunginhallitus on 5.6.2023, § 175, merkinnyt päätösluettelot tiedoksi ja päättänyt ilmoittaa lautakunnille ja jaostoille, ettei se kuntalain 92 §:n nojalla käytä otto-oikeuttaan. Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunnan päätösluettelo 25.5.2023 kokouksesta on sisältynyt pykälässä 175 käsiteltyihin päätösluetteloihin. Kaupunginjohtaja sen sijaan on 7.6.2023 päättänyt käyttää otto-oikeutta elinkeino- ja infrastruktuurilautakunnan päätökseen. Kaupunginjohtajan käyttäessä otto-oikeutta, siirtyy asia kuntalain 92 §:n nojalla kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Kaupunginhallitus on kaupunginjohtajan ilmoitettua asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsittelyyn, tehnyt asiassa päätöksen, jossa elinkeino- ja infrastruktuurilautakunnan 25.5.2023 tekemää päätöstä on eräiltä osin muutettu. Asiassa on ratkaistava, mikä merkitys on annettava sille, että kaupunginhallitus on 5.6.2023, § 175, merkinnyt nyt kysymyksessä olevan päätöksen (25.5.2023, § 90) tiedokseen ja päättänyt ilmoittaa, ettei se käytä otto-oikeutta. Kaupunginjohtajan käyttäessä kuntalain 92 §:n mukaista oikeuttaan, siirtyy asia kuntalain nojalla kaupunginhallituksen käsiteltäväksi. Otto-oikeusviranomaisen käsitellessä asian, alemman viranomaisen päätös voidaan kumota, muuttaa, pysyttää tai esimerkiksi palauttaa valmisteluun. Oikeudellista estettä sille, että kaupunginhallitus ei olisi voinut tehdä uutta päätöstä asiassa, ei voida arvioida olevan. Asiassa tulee huomioida erityisesti se, että kyseessä on ollut valmistelua koskeva päätös (kaavan asettaminen nähtäville).

Edellä selostetuilla perusteilla otto-oikeuden käyttämismenettelyssä tai kaupunginhallituksen päätöksenteossa ei ole katsottava tapahtuneen sellaista virhettä, jonka nojalla kaupunginhallituksen päätöstä tai päätöksiä olisi syytä korjata hallintolain mukaisessa asiavirheen korjaamismenettelyssä.

Lisäksi todetaan seuraavaa:

Kirjelmässä esitetään, että koska kaupunginhallituksen päätökseen 26.6.2023, § 198, ei ole liitetty oikaisuvaatimusohjetta, olisi ainoa käytettävissä oleva menettely väitettyjen tapahtuneiden virheiden korjaamiseksi asiavirheen korjaamismenettely. Edellä mainitun osalta todetaan, että kaupunginhallituksen viitattuun päätökseen ei ole liitetty oikaisuvaatimusohjetta tai valitusosoitusta, koska päätös on koskenut vain kaava-asian valmistelua (kuntalaki 136 §), eikä se ole lopullinen päätös kaava-asiasta. Valmistelua koskeva päätös tulee myöhemmin lopullisesti ratkaistavaksi, joten tässä vaiheessa oikeussuojan tarvetta ei ole. Varsinaisesta asiaratkaisusta (kaavan hyväksymistä koskeva päätös) voi aikanaan valittaa ja valitusperusteet voivat liittyä kaikkiin asian käsittelyvaiheisiin.

Oheismateriaali

Ilmoitus asiavirheestä, 13.11.2023

Liite nro 7.
Kari Hagforsin eriävä mielipide

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Jan D. Oker-Blom
Ehdotus	Kaupunginhallitus päättää todeta, ettei perusteita kaupunginhallituksen päätöksen 26.6.2023, § 198, korjaamiselle ole.
Käsittely	Talousjohtaja Fredrik Böhme ilmoitti esteellisyydestä (peruste: yhteisöjäävi) ja poistui kokoustilasta asian käsittelyn ajaksi. Jäsen Markus Sjöholm ilmoitti esteellisyydestä (peruste: yhteisöjäävi) ja poistui kokoustilasta asian käsittelyn ajaksi. Jäsen Petri Hakasaari ilmoitti esteellisyydestä (peruste: yhteisöjäävi) ja poistui kokoustilasta asian käsittelyn ajaksi. Kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja Jari Kekkonen ilmoitti esteellisyydestä (peruste: yhteisöjäävi) ja poistui kokoustilasta asian käsittelyn ajaksi. Puheenjohtaja Arja Isotalo ilmoitti esteellisyydestä (peruste: yhteisöjäävi) ja poistui kokoustilasta asian käsittelyn ajaksi. Kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja Tom Liljestränd toimi puheenjohtajana asian osalta. Jäsen Kari Hagfors esitti, että kaupunginhallitus päättää todeta, että vaatimuksessa asiavirheen korjaamisesta on esitetty hyväksyttävät perusteet kaupunginhallituksen päätöksen 26.6.2023, § 198 korjaamiseksi Jäsen Kari Hagforsin vastaehdotus ei saanut kannatusta. Jäsen Kari Hagfors jätti asiasta eriävän mielipiteen pöytäkirjaan.
Päätös	Päätös ehdotuksen mukainen. Tauko kello 19.52–20.02.